

Rambla 1*

Després de tants anys més o menys viscuts, de dos fills pràcticament adults, de quinze o vint llibres escrits i d'uns altres tants arbres plantats resulta que no tinc cap teoria de la vida. Ni de la vida, ni de la gent, ni de Barcelona. Ni de la Rambla i la gent que passa per la Rambla. Un desastre: m'hauria estimat més tindre alguna teoria, alguna hipòtesi per confirmar, i vindre ací i aplicar-la brillantment. El cas és que "theoria", en grec, vol dir aproximadament contemplació i si a mi em falten –o em fallen– les tesis i les hipòtesis no és per dèficit contemplatiu: m'hi dedique assíduament, a la "theoria", tant que de vegades passe mesos sencers que no faig altra cosa, com qui diu. Però de contemplar les persones i les coses, cada vegada en trac menys conclusions. Com ara mateix, que escric pensant que vaig traure d'una hora sencera de mirar un tros de carrer il·lustre amb tanta dedicació. Potser esperava alguna petita revelació, alguna visió notable o singular, i per tant poder pensar alguna cosa nova i aguda sobre la humanitat representada en aquella hora i lloc. Però no. I a més, ja m'ho temia que no trobaria cap escena exemplar. Uns minuts abans de les cinc, al bar del hotel, pense si és que de veritat es pot explicar la Rambla, és a dir allò que en diuen la condició humana, mirant des d'un balcó, contemplant-la des d'un punt elevat. No, segurament no es pot, ni mirant des de dalt, ni baixant i passejant, ni barrejant-se amb els cossos que circulen, ni mirant als ulls, ni caminant a quatre mans entre les cames.

De manera que deixaré estar aquest intent funest, procuraré sentir-me foraster –que és el que sóc a tot arreu, en definitiva, per raons que no són del cas– i em limitaré al modest ofici habitual de mirar i escriure el que veig. És a dir, el que pense que veig, i algunes coses que pense mentre ho veig. En un petit quadern verd que m'ha regalat ritualment l'amable ama de

l'editorial, hauré gargotejat en seixanta minuts quinze fulles de notes. Començant, abans d'eixir al balcó de l'hotel, pel pensament de quants anys fa que vinc a Barcelona. Potser en són més de trenta, ja, que comptant a bastant més d'una dotzena de vegades per any, fan en total moltíssimes vegades. La qual cosa vol dir que per aquest tros de carrer que ara he de mirar he passejat ja –jo foraster– un grapat de gros de centenars de vegades, a totes les hores del dia i de la nit. Perquè l'única cosa que infaliblement he fet sempre a Barcelona, cada volta i sense fallar-ne una, és passejar per la Rambla. Diuen que aquest carrer el van fer aposta per això, com a divagació de naturals i forans, i si la meua experiència val, deu ser veritat.

¿Però per què? Deu haver-hi moltes raons, però en qualsevol cas em sembla evident que l'atractiu de la Rambla de Barcelona no està en l'arquitectura. Vull dir que la major part de les cases que fan aquest carrer són regularment lletges, amb perdó i sense ofendre ningú. Les he vistes sempre brutes, com és normal a Barcelona i a València, però moltes, encara que les netegen, no podran recobrar una gràcia que no han tingut mai. A la Rambla no cal mirar les cases, doncs, sinó la gent. Exactament el contrari, per exemple, del carrer de la Pau de València, on la gent és perfectament prescindible i l'arquitectura és tot. Fet i fet, en gairebé tots els carrers del

mon, són tan prescindibles les cases com les persones, i quan això no passa, vol dir que són carrers excepcionals. De manera que la Rambla de Barcelona no és exactament un carrer fet de cases, sinó d'arbres, de gàbies d'ocells, de quioscos, de parades de flors, i sobretot de gent.

No conec cap altre carrer d'Europa o d'Amèrica –vull dir carrer de ciutat o de poble gran, carrer de debò– que estiga fet d'aquestes coses tan insubstancials.

Bé, són les cinc i vint minuts en aquesta tarda de primavera avançada, gairebé d'estiu, i comença a caure el sol en diagonal al balcó de l'hotel i sobre la cara del contemplador. Mala hora. Però ara, segons les normes no escrites de la cerimònia, puc baixar al carrer un moment. Passen, de tres en tres o de quatre en quatre, mariners italians que porten escrit a la gorra "Nave Andrea Doria". Sempre ha d'haver-hi mariners a la Rambla, d'uniforme o de tatuatge o siga militars o civils, i els més innocents, pobres, són els d'uniforme. Sembla que és l'hora dels gelats i dels granissats de llima a les taules dels bars. Un enorme senyor negre, de cabell gris i samarreta blanca, llegeix impassiblement el *Herald Tribune*, dret contra un fanal. Hi ha negres americans de cabell gris i sense jaqueta ni camisa ni corbata, que trasporten una dignitat física diríem que perfectament episcopal.

(Continuarà)

Joan F. Mira

*Aquest paper representa que Isabel Martí i Josep M. Espinàs, o siga l'editorial *La Campana*, van tenir la curiosa idea de fer desfilar vint-i-quatre escriptors durant un dia complet, a escriptor per hora, pel balcó d'un hotel de la Rambla. Ens donaven un quadernet i un bolígraf, i després en faran un llibre de vint-i-quatre capítols.